

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoP/22/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121424003
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6121424003.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, vo veci starostlivosti súdu o maloletú: Z. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpená opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky: S. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. I., Q. XX. W. XX, zastúpená JUDr. Idou Cabanovou, advokátkou so sídlom Banská Bystrica, Mičinská cesta 35 a otca: Z. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. I., S. X, zastúpený Advokátska kancelária GEREG & MESSINGEROVÁ, s.r.o., so sídlom Banská Bystrica, Horná Strieborná 4, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, na odvolanie matky a otca proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 08.03.2022, č.k. 32P/90/2021-307, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu v II., III., IV., V., VI., VII. výroku **p o t v r d z u j e .**
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol tak, že:

„I. Súd maloletú Z. Y., nar. XX.XX.XXXX **z v e r u j e** do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach, každý samostatne.

II. Otec je **p o v i n n ý** prispievať na výživu maloletej Z. Y., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 150 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 01.08.2021.

III. Zročné výživné za obdobie od 01.08.2021 do 08.03.2022 na maloletú Z. Y., nar. XX.XX.XXXX vo výške 350 Eur súd otcovi **p o v o ľ u j e** splácať v 20 Eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

IV. Súd **u p r a v u j e** styk otca s maloletou Z. Y., nar. XX.XX.XXXX na:

1/ každý páry týždeň v roku od piatku 17.00 h do nedele 17.00 h,

2/ každý týždeň v roku v utorok od 15.30 h do 17.30 h a štvrtok od 15.30 h do 17.30 h,

3/ každý páry rok od 23.12. o 17.00 h do 25.12. o 17.00 h a každý nepáry rok od 25.12. o 17.00 h do 27.12. o 17.00 h.

V. Otec je **o p r á v n e n ý** maloletú od matky v stanovené dni a hodiny prevziať pred vchodom do obytného domu matky a **p o v i n n ý** maloletú matke v stanovené dni a hodiny pred vchodom do jej obytného domu odovzdať.

VI. Matka je **p o v i n n á** maloletú na styk s otcom pripraviť a styk otcovi s maloletou umožniť.“

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že z dokazovania mal za preukázané, že maloletá pochádza z mimomanželského vzťahu a rodičia maloletej s určitou od 28.06.2021 nežijú v spoločnej domácnosti a od tohto obdobia spoločne nezabezpečujú výchovu, výživu maloletej a spoločne ako rodina netrávia čas a spoločne nehospodária. Vzhľadom na incident zo dňa 28.06.2021, pre ktorý bol otec vzatý do väzby, zákaz priblíženia sa otca k matke a nadviazanie nového partnerského vzťahu matkou v auguste 2021 mal súd preukázanú nemožnosť obnovenia spolužitia rodičov maloletej a opätovné vytvorenie rodinného spoločenstva maloletej, čím mal preukázané splnenie podmienky podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, a preto návrh matky považoval za dôvodne podaný. Otec so zverením maloletej do starostlivosti matky súhlasil a zároveň určil, že obidvaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach, každý samostatne, nakoľko nemal preukázané, že by otec nemal spôsobilosť na právne úkony v celom rozsahu, že by bol pozbavený rodičovských práv a povinností alebo ich výkon by mu bol obmedzený, pozastavený. Mal preukázaný príjem otca v celkovej výške 1 210,- až 1 310,- Eur netto, a to jednak ako poberateľ príspevku „prvá pomoc“ v sume 810,- Eur ako aj z brigádnickej činnosti u svojho brata - 400,- až 500,- Eur mesačne. Návrhu matky, ktorá žiadala určiť výživné vo výške 300,- Eur nevyhovelo z dôvodu nepreukázania takých odôvodnených potrieb maloletej, ktoré by odôvodňovali určenie výživného v ňou navrhnutej výške, s poukazom aj na poberanie rodinných prídavkov na maloletú, ako aj vyživovaciu povinnosť matky na maloletú. K matkou uvádzaným výdavkom na maloletú vo výške 150,- Eur mesačne na oblečenie, obuv a 50,- Eur na drogériu súd neprihliadol, nakoľko nie sú v tejto výške odôvodnené veku maloletej. Poukázal na to, že matka musí mať z vlastnej pracovnej činnosti príjem, o čom svedčí aj skutočnosť, že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť na dieťa, ktoré je zverené do striedavej osobnej starostlivosti, a na ktoré nemá určené výživné, ani oň nepožiadala. Pri určovaní výšky výživného na strane otca okresný súd prihliadol aj na to, že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť určenú súdom vo výške 120,- Eur mesačne voči maloletému B.. Súd potom ustálil výšku výživného na sumu 150,- Eur mesačne, ktorá zodpovedá aj právu maloletej podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov s tým, že okresný súd má za to, že výživným vo výške 150,- Eur mesačne, rodinnými prídavkami a určitou finančnou čiastkou zo strany matky budú zabezpečené odôvodnené potreby maloletej. Zároveň rozhodol aj o zročnom výživnom za obdobie od 01.08.2021. Rozhodol aj o úprave styku napriek tomu, že matka žiadala styk otca s maloletou neupravovať. Poukázal na to, že vo vzťahu k otcovi doposiaľ platí prezumpcia nevinny, a pre rozhodnutie súdu podľa § 217 ods. 1 CSP je rozhodujúci skutkový stav v čase jeho vyhlásenia. Styk otca s maloletou sa začal realizovať až po intervencii súdu, t.j. od 30.11.2021 alebo konca decembra 2021. Súd preto návrh otca upraviť jeho styk s maloletou považoval za dôvodný. Otec má vytvorené vhodné podmienky pre realizáciu styku s maloletou. Maloletá má k otcovi vzťah, čo matka nepoprela. Podľa samotného vyjadrenia matky, maloletej otec doposiaľ neublížil a ani by neublížil. Otec pozná režim maloletej, jej povahu, obľúbené jedlo, hračku, činnosť a za pomoci rodičov, s ktorými žije v spoločnej domácnosti dokáže počas realizácie styku s maloletou poskytnúť jej plnohodnotnú starostlivosť. Maloletá pozná aj starých rodičov zo strany otca, ku ktorým má vzťah, čo vyplynulo z vyjadrenia oboch rodičov. Pri určovaní času preberania a odovzdávania maloletej rodičmi, súd zohľadnil režim maloletej a miesto preberania a odovzdávania maloletej rodičmi súd upravil pred vchodom do obytného domu matky, a zároveň matke uložil povinnosť maloletú na styk s otcom pripraviť a zároveň naďalej maloletú motivovať na styk s otcom tak, aby maloletá otca neodmietala. Rozhodnutie oprel o ustanovenia § 36 ods. 1, § 24 ods. 4, § 28 ods. 1, 2, § 25 ods. 2, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti rozsudku sa odvolali otec aj matka.

4. Matka podala odvolanie proti výroku II. súvisiaceho aj s výrokom III.; a proti výroku IV., V. a VI. Uplatnila odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), f), h) CSP. S rozsudkom sa nestotožňuje, považuje ho za nesprávny, nespravodlivý, nepreskúmateľný a vydaný v rozpore s príslušnými ustanoveniami zákona. Navrhla, aby odvolací súd určil pre maloletú primerané výživné, podľa zárobkových možností otca maloletého dieťaťa, a to 200,- Eur mesačne. Poukázala na to, že v súčasnej dobe od 15.04.2022 sa matka maloletej zamestnala, pracovnú zmluvu má uzatvorenú so skúšobnou dobou na tri mesiace. Maloletá je v opatere starých rodičov, v čase keď matka pracuje. Jej mesačný príjem má určený vo výške minimálnej mzdy v sume 646,- Eur. Maloletá od septembra 2022 bude navštevovať materskú školu v I. I. a náklady na výchovu maloletej sa zvýšia. Matka má náklady na domácnosť mesačne v sume 500,- Eur a výdavky na maloletého A. od 200,- do 300,- Eur podľa potreby a na maloletú Z. 300,- Eur. Vo všetkom jej pomáhajú rodičia. Nesúhlasila ani s výrokom III. rozsudku, a navrhla výšku splátok najmenej 50,- Eur mesačne spolu s bežným výživným. K výrokom IV., V., VI. rozsudku matka namietala spôsob, akým bude otec maloleté dieťa od matky preberať, keď matka v tejto dobe nie je schopná sa stretnúť s otcom maloletého dieťaťa, nakoľko sa ho bojí a má z neho traumy a panický

strach, už od skutku, ktorý sa stal dňa 28.06.2021, za ktorý je otec trestne stíhaný. Tento skutok, t.j. fyzické násilie spôsobené otcom maloletého dieťaťa nebolo jediné. Týmto sa súd vôbec nezaoberal, striktne sa pridržiaval uznesenia č. 0Tp/118/2021 zo dňa 02.09.2021. Aj v súčasnej dobe otec matke telefonicky vyvoláva, že jej ukáže, že pôjde na úrady a pod. Matka má za to, že styk maloletej s otcom v súčasnej dobe nemá význam upravovať pokiaľ nebude ukončené konanie 0Tp/118/2021 na Okresnom súde v Banskej Bystrici. Maloletá nemá citový vzťah k otcovi, ale k starému otcovi B. Y.. Otec maloletej by si mal požiadať o styk s maloletou po ukončení trestného konania. Úprava styku otca s maloletou nie je správna už s prihliadnutím na vek maloletej, ktorá má tri roky. Celý týždeň bude dieťa v pohybe od matky k otcovi, a keď nastúpi do materskej škôlky, ani tam sa nezadaptuje a už bude musieť ísť o 15:30 do 17:00 hod. 2x do týždňa k jednému alebo druhému rodičovi. Takéto rozhodnutie nie je primerané veku maloletej a bude narušovať psychiku dieťaťa. Podľa názoru matky by zatiaľ stačilo 1x za mesiac, buď v sobotu alebo nedeľu. Rozsudok o úprave styku navrhol zmeniť tak, že súd styk otca s maloletou neupraví.

5. Otec podal odvolanie proti výrokom II. a III. Rozsudok navrhol zmeniť v II. výroku tak, že bude povinný prispievať na maloletú výživným vo výške 100,- Eur mesačne. Výrok III. o zročnom výživnom navrhol zrušiť. Alternatívne navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie okresného súdu v II. a III. výroku zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, nakoľko došlo k zmene skutočností, na základe ktorých súd prvej inštancie rozhodoval. Namietal, že ku dňu podania odvolania sa výrazne zmenili pomery a skutočnosti, z ktorých okresný súd pri svojom rozhodovaní vychádzal. Namietal, že okresný súd pri určovaní výšky výživného vychádzal z jeho príjmu, ktorý bol v tom čase 810,- Eur mesačne, čo v podstate ani nikdy nebol riadny príjem, ale len príspevok z ÚPSVaR „prvá pomoc“. Peniaze, ktoré si vie brigádnicky zarobiť 400,- až 500,- Eur mesačne, nie sú peniaze, ktoré si vie zarobiť každý mesiac, ktoré v podstate v priamej dispozícii ani nemá, nakoľko tieto pokrývajú dlhy a pôžičky, vrátane pôžičky, ktorú si bral na zaplatenie dlhov matky jeho dcéry. Od apríla 2022 mu prestane byť vyplácaný príspevok „prvá pomoc“, nakoľko tento bol výlučne viazaný na vyhlásenie mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu. Núdzový stav bol v SR ukončený dňa 23.02.2022, z ktorého dôvodu zanikla aj možnosť tohto príspevku. Z objektívnych dôvodov si teda nebude môcť plniť vyživovaciu povinnosť v takej výške, ako bol zaviazaný rozsudkom okresného súdu. Jediné peniaze, ktoré mu mesačne ostanú sú tie peniaze, ktoré si zarobí so svojim bratom, ktorému vypomáha pri stavebných prácach na jeho rodinnom dome. Preto sa nebude môcť podieľať na vyživovacej povinnosti na maloletú vyššou sumou ako 100,- Eur mesačne. Poukázal na to, že matka postupne zvyšovala náklady na maloletú v priebehu konania a v konečnom dôsledku na pojednávaní uviedla výdavky vo výške cca 350,- Eur mesačne. Namietal, že matka v konaní nijakým spôsobom nepreukázala odôvodnené náklady na maloletú Z.. Uviedol, že aj on jej kupuje oblečenie, obuv, hračky, jednoducho všetko čo maloletá potrebuje.

6. Kolíznym opatrovníkom vo vyjadrení k odvolaniu rodičov uviedol, že odporúča, aby súd prehodnotil výšku výživného na maloletú v zmysle návrhu matky a čo sa týka úpravy styku otca s maloletou odporučil styk otca s maloletou upraviť, nakoľko tento prebiehal aj v čase súdneho konania a maloletá stretávanie s otcom zvládala.

7. K odvolaniu matky sa vyjadril otec podaním zo dňa 10.05.2022. Rozhodnutie okresného súdu vo výrokoch I., IV., V., VI., VII. považuje za vecne správne a zákonné. V tomto smere odkázal aj na podané odvolanie otcom zo dňa 25.04.2022, z ktorého vyplýva, že už nepoberá príspevok vo výške 810,- Eur mesačne. Nesúhlasil s navrhovaným výživným vo výške 200,- Eur, nakoľko matka v konaní pred okresným súdom reálne nijakým spôsobom nepreukázala odôvodnené výdavky na maloletú a tieto len navyšovala o desiatky Eur. Je toho názoru, že matka sa svojvoľne vzdala svojho nároku na výživné pre jej maloletého syna, čo nie je v záujme maloletého syna, avšak komplexne nemôže byť na ujmu otcovi maloletého dieťaťa, kedy by mal on prispievať na náklady matky, ktoré rozhodne spočívajú a zahŕňajú aj náklady na jej maloletého A., na ktoré výživné sa matka od biologického otca dobrovoľne vzdala. Otec je sám v situácii, kedy žije len z rôznych príspevkov a za pomoci rodičov, a aj napriek tomu vie hradiť výživné vo výške tak, ako matke posielal, pričom má aj inú vyživovaciu povinnosť na maloletého syna B. vo výške 120,- Eur mesačne. Matka si výšku výživného prispôbuje podľa toho, aký má príjem otec dieťaťa a nie podľa toho, aké sú odôvodnené náklady na maloleté dieťa. Matka vychádzala z jeho príjmu, ktorý bol podľa jej slov 3 000,- Eur mesačne z čias, kedy pracoval v E., pričom táto výška príjmu nebola pred okresným súdom preukázaná. Čo sa týka úpravy styku, otec uviedol, že od jeho prepustenia z väzby na slobodu nezadal žiadny dôvod na to, aby sa matka bála, práve naopak. Aj napriek výnimke uvedenej v rozhodnutí Okresného súdu Banská Bystrica 0Tp/118/2021 vždy, pokiaľ to jeho otcovi, starému otcovi maloletej časovo vyhovovalo, maloletú preberal od matky on, nakoľko otec nemá žiadny záujem o udržiavanie kontaktu s matkou. Matkina obava a strach s jeho osoby je objektívne neodôvodnená s poukazom na tú skutočnosť, že nosí monitorovacie zariadenie. Mrzí ho jeho

konanie voči matke. Nechce zľahčovať svoje konanie, avšak sama matka vie, že neprimerane reagoval aj vzhľadom na jej dlhodobé drogové excesy, fakt, že ho podvádza, a že mal pri nej veľmi náročný život. Dnes už otec vie, že konal pod vplyvom emócií, ktoré toho času nemal ešte k matke ukončené, za ktoré konanie sa hanbí, avšak bude niesť dôsledky v inom konaní, čoho si je vedomí. Pokiaľ matka vo svojom odvolaní uvádza, že ju kontaktuje „vyvoláva jej“, tak to vyvolávanie je výlučne vtedy, keď sa mal realizovať styk s ich dcérou v zmysle ich dohody, ktorú uzatvorili na pojednávaní dňa 30.11.2021. Jediný dôvod, pre ktorý matku kontaktuje je ten, že od vyhlásenia neprávoplatného rozhodnutia súdu prvej inštancie, t.j. od 08.03.2022 mu matka neumožňuje styk s ich dcérou tak, ako tomu bolo predtým. Zvrat v úprave styku nastal momentom vyhlásenia neprávoplatného rozhodnutia, od ktorého dňa mu matka neumožnila kontakt s dcérou ani raz, až do 08.05.2022. Z uvedeného dôvodu si podal aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia po rozhodnutí vo veci samej, nakoľko mu matka bráni v kontakte s maloletou. Matka mu dva mesiace neumožňovala žiadny styk s maloletou, hoci o to javil záujem, písal jej SMS správy, volal jej, čo matka hodnotí tak, že ju tým zaťažoval. Matka nerešpektuje ani toto neodkladné opatrenie, ktorého sa domáhal do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Matka koná svojvoľne a rozhodne nie v záujme maloletej. Otec má s maloletou vytvorené silné citové väzby, čo preukazuje aj to, že keď má odísť z jeho starostlivosti maloletá plače, nakoľko nechce ísť preč.

8. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, bez viazanosti rozsahom odvolania (§ 65 CMP), bez viazanosti odvolacími dôvodmi (§ 66 CMP), prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania (a contrario § 385 ods. 1 CSP - zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov) a rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch II. až VII. potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

10. Podľa ods. 2, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Odvolanie proti rozsudku okresného súdu ako súdu prvej inštancie podal otec maloletého dieťaťa ako aj matka maloletého dieťaťa.

12. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov, s doplnením ďalších dôvodov na zdôraznenie jeho správnosti, najmä vo vzťahu k námietkam uvádzaným odvolateľmi v ich odvolaniach.

13. Odvolanie matky a otca odvolací súd nepovažuje za dôvodné.

14. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd v potrebnom rozsahu vykonal dokazovanie, vyvodil z neho správne skutkové závery, na ktoré aplikoval správne príslušné právne normy. Okresný súd veľmi citlivo pristúpil k hodnoteniu dôkazov, ako aj ďalších poznatkov, ktoré počas konania zistil. Uvedené dôkazy okresný súd vyhodnotil v súlade s ust. § 191 ods. 1 CMP a rozhodnutie náležite podľa § 220 ods. 2 CMP odôvodnil. Dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie sú zrozumiteľné, jasné, preskúmateľné a námietka matky, že rozhodnutie je nesprávne, nespravodlivé a nepreskúmateľné, je nedôvodná.

15. Odvolací súd sa osobitne zaoberal odvolaním matky a osobitne odvolaním otca vzhľadom na prehľadnosť námietok uvádzaných matkou a otcom v ich odvolaniach.

16. Námietky matky maloletého dieťaťa uvedené v odvolaní, odvolací súd nepovažuje za prijateľné práve z dôvodov, že okresný súd vo veci vykonal náležité dokazovanie, vec správne právne posúdil, pričom matka maloletej v odvolaní neuvádza žiadne nové skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé ovplyvniť alebo zvrátiť výsledky doterajšieho dokazovania. S argumentáciou matky sa okresný súd náležite vysporiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia. Matka maloletého dieťaťa vo svojom odvolaní neuviedla ani žiadnu takú skutočnosť, ktorá by mala za následok úvahu o prípadnej vade v procesnoprávnom postupe okresného súdu alebo o prípadnej nesprávnosti rozhodnutia, pričom odvolací súd takúto vadu ani nezistil. Matka v odvolaní neuviedla žiadne nové skutočnosti, ktoré by neuvádzala počas konania, iba zopakovala niektoré argumenty, s ktorými sa už okresný súd náležite vysporiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia.

17. Odvolaním matka namietala II. výrok o výživnom a s ním súvisiaci III. výrok o zročnom výživnom. Odvolací súd však považuje rozhodnutie za správne, a má za to, že okresný súd pre účely rozhodnutia o výške výživného rozhodol správne, keď prihliadol na skutočne odôvodnené potreby dieťaťa, ako aj možnosti a schopnosti otca. Návrh matky na určenie výživného v sume 200,- Eur mesačne na maloletú nezodpovedá primeraným a odôvodneným potrebám maloletej. Odvolací súd zdôrazňuje, že aj v prípade, že otec by zarábal viac, ako proklamované sumy, nie vždy je to dôvod na určenie neprimeraného výživného, ktoré vo svojej funkcii v prvom rade uhrádza potreby maloletého dieťaťa. Správne okresný súd neprihliadol na výdavky matky, ktoré preukazovala pred okresným súdom vo

výške 150,- Eur mesačne na oblečenie + obuv a 50,- Eur na drogériu, nakoľko takéto výdavky aj podľa názoru odvolacieho súdu sú neprimerane vysoké a neodôvodnené vzhľadom na vek maloletej. Hoci bolo zistené, že otec v minulosti pracoval v E., kde mal vyšší príjem, v konaní nebolo preukázané, že aj v súčasnosti je jeho príjem rovnaký. Pokiaľ maloletá nastúpi v septembri do materskej škôlky v I. I. a matke sa zvýšia náklady na maloletú, tak ako to matka namieta v odvolaní, uvedená námietka nie je dôvodná, nakoľko okresný súd ako ani odvolací súd, nemôže na uvedený náklad prihliadať, nakoľko súd vychádza zo skutkového stavu, v čase jeho rozhodovania. V prípade, že maloletá v septembri skutočne nastúpi do materskej škôlky a matka bude mať s tým zvýšené výdavky na maloletú, môže podať návrh na zvýšenie výživného voči otcovi, poprípade sa dohodnúť s otcom na zvýšenom výživnom na maloletú. Pri určení výživného je potrebné prihliadnuť aj na rozsah starostlivosti otca, stretávanie sa s maloletou, kedy bude otec hradieť zvýšené náklady nad rámec určeného výživného. Taktiež správne okresný súd prihliadol aj na ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca voči jeho maloletému synovi B. vo výške 120,- Eur mesačne. Súd preto správne ustálil výšku výživného na sumu 150,- Eur mesačne na maloletú Z., ktorá výška výživného zodpovedá veku ako aj odôvodneným potrebám maloletej a zároveň zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca maloletej.

18. Dôvodná nie je ani námietka matky ohľadom splátok zročného výživného po 20,- Eur mesačne. Odvolací súd sa stotožňuje s rozhodnutím okresného súdu, ktorým povolil otcovi splácať zročné výživné vo výške 350,- Eur mesačne v 20,- Eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným, nakoľko uvedené splátky sú stanovené v súlade s príjmom otca, ako aj dobou splatnosti zročného výživného a tiež jeho výškou. Otec uvedené výživné bude teda splácať po dobu 17,5 mesiacov, čo je primeraná doba, tak ako na to správne poukázal okresný súd.

19. Matka sa ďalej odvolala aj proti výrokom IV., V., VI. o úprave styku. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd na základe vykonaného dokazovania rozhodol správne. Na skutkový stav v danej veci k uvedeným námietkam je relevantné ustanovenie § 24 ods. 4 Zákona o rodine, podľa ktorého súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov, a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Určenie spôsobu, akým sa bude realizovať styk maloletého dieťaťa s rodičom je vždy výsledkom posúdenia súdom konkrétnych skutkových okolností každej prejednávanej veci (možnosti a schopnosti oboch rodičov zabezpečiť podmienky pre stretávanie sa s maloletým dieťaťom, potrieb, osobnosti, citových väzieb maloletého dieťaťa, veku dieťaťa, denného režimu dieťaťa a mnohých ďalších aspektov). Okresný súd po posúdení týchto okolností prijal konkrétne závery a dosiahol tak v súdnom konaní sledovaný cieľ, t.j. najlepší záujem maloletého dieťaťa a zachovanie práva rodičov na ich vzťah k maloletému dieťaťu.

20. V danej veci sú nepochybne dané špecifické okolnosti, keď bolo preukázané, že rodičia sa dohodli na tom, že maloletá bude zverená do starostlivosti matky. U otca však neboli zistené žiadne také okolnosti, ktoré by mu bránili v stretávaní sa s maloletou, naopak, otec má záujem čo najviac podieľať sa na výchove maloletej a tráviť s ňou čo najviac času. Z dokazovania však vyplynulo, že matka nesúhlasí s úpravou styku otca s maloletou, pričom poukazuje na vek maloletej, ako aj na trestné konanie otca, ktoré nie je právoplatne ukončené. Tu odvolací súd poukazuje na správne rozhodnutie okresného súdu, ako aj jeho odôvodnenie v bodoch 26., 27., keď námietky matky považoval za právne irelevantné a odvolací súd sa s jeho úsudkom v plnom rozsahu stotožňuje. Odvolací súd zdôrazňuje, že ak súd rozhoduje o úprave styku rodičov s dieťaťom, musí zohľadniť tú skutočnosť, že obidvaja rodičia majú právo na osobnú starostlivosť o dieťa zásadne v rovnakej miere, tomu zodpovedá aj právo dieťaťa na starostlivosť obidvoch rodičov. Ak teda súd zverí dieťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, potom by malo byť dieťaťu umožnené stýkať sa s druhým rodičom v takej miere, aby bola táto zásada čo najviac naplnená (nález Ústavného súdu ČR z 15.03.2016 sp. zn. III.ÚS 2298/15).

21. Vyššie uvedenej zásade zodpovedá snaha otca o styk s maloletou, matka sa však nepochybniteľne snaží navodiť dojem, že to nie je možné, poukazujúc na vek maloletej ako aj trestné stíhanie otca. Konanie matky odvolací súd považuje za účelové, v snahe zabrániť otcovi akýkoľvek styk s maloletou. Uvedené jednoznačne vyplýva aj zo správania sa matky, keď styk otca s maloletou sa začal realizovať až po intervencii súdu. Rozhodne v takýchto prípadoch hrozí ujma, ktorou je strata kontaktu s dieťaťom, ak rodina nežije spolu, naviac ak dochádza k problémom pri realizácii styku. Vzhľadom na vek maloletej išlo o rozhodujúce obdobie a stále ide, kedy sa buduje vzťah otca a dcéry. Ak maloletá žije v matkou v domácnosti, bola jej zverená, neznamená to ešte, že otec bude z povedia maloletej vyláčaný. Na

jednej strane matka v odvolaní uvádza, že by zatiaľ stačila úprava styku 1x za mesiac, a to buď v sobotu alebo nedeľu a na druhej strane v petite odvolacieho návrhu uvádza, že žiada, aby súd neupravil styk s maloletou. Uvedené tvrdenia sú rozporné a nepochybne z nich vyplýva snaha matky zabrániť otcovi v styku s maloletou bezdôvodne. Z dokazovania vyplynulo, že otec má vytvorené vhodné podmienky pre realizáciu styku s maloletou. Maloletá u otca prespala najdlhšie dve noci po sebe, k otcovi má dobrý vzťah, čo matka nepoprela. Otec jej neublížil a ani by neublížil podľa vyjadrenia matky, maloletá sa z domácnosti otca vracia fyzicky v poriadku, má u otca plnohodnotnú starostlivosť, pozná aj starých rodičov zo strany otca, u ktorých otec býva. Okresný súd preto správne rozhodol, keď upravil styk otca s maloletou, a to s prihliadnutím na jej vek, zdravotný stav, denný režim na strane maloletej a na strane otca s ohľadom na vytvorenie bytových, ekonomických podmienok pre realizáciu styku otca s maloletou. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje aj s rozsahom upraveného styku, ktorý je v plnom záujme maloletej a nie je možné hovoriť o „zaťažovaní dieťaťa“ počas celého mesiaca neprímerane vzhľadom na vek maloletej Z., tak ako to namieta matka v odvolaní.

22. Pokiaľ matka namietala, že z otca má strach a nevie si predstaviť ako bude matka dieťa preberať a odovzdávať otcovi, uvedenú námietku odvolací súd nepovažuje za dôvodnú. V tejto súvislosti aj odvolací súd poukazuje na uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica OTp/118/2021, ktorým otcovi okrem iného boli uložené ako obvinenému obmedzenia a povinnosti, podľa § 82 ods. 1 Trestného poriadku, a to zákaz úmyselne sa priblížiť k poškodenej S. R. - matke maloletého dieťaťa na vzdialenosť menšiu ako 5 m a zákaz styku s poškodenou S. R., a to všetky zákazy s výnimkou realizácie výkonu rodičovských práv a povinností pri preberaní alebo odovzdávaní maloletej Z. na styk s otcom, v zmysle rozhodnutia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 32P/90/2021. Zo záverov znaleckého posudku vykonaného v trestnom konaní A. A. S. nevyplývalo, že správanie obvineného - otca je agresívne, nevyspytateľné, že by nedokázal vôbec ovládať svoje emócie. Otec svoje konanie oľutoval a sám si uvedomil aj potrebu liečby závislosti od alkoholu a nosí v súčasnosti monitorovacie zariadenie. Navyiac matke, ako ani otcovi nič nebráni v tom, aby si zabezpečili preberanie a odovzdávanie maloletej za prítomnosti tretej osoby, napr. starého otca maloletej - B. Y., tak ako to prebiehalo v čase realizácie styku s maloletou v období od 30.11.2021 do 08.03.2022 kedy sa realizoval styk v zmysle dohody na základe intervencie súdu.

23. Otec napadol v odvolaní výrok II. a III. ohľadom určenia výživného a zročného výživného. Jeho odvolanie odvolací súd považuje za nedôvodné. Pokiaľ otec namietal, že došlo k zníženiu jeho príjmu, nakoľko mu prestal od apríla 2022 byť vyplácaný príspevok „prvá pomoc“ z ÚPSVaR v sume 810,- Eur mesačne, uvedená námietka je irelevantná. Pri zvážení celkovej finančnej a majetkovej situácie otca maloletej, nemožno v neprospech maloletej a určenia jej výživného prihliadnuť na skutočnosti, ktoré viedli na strane otca k zníženiu jeho príjmu. Otec maloletej síce preukazoval, že od apríla 2022 mu prestal byť vyplácaný príspevok v sume 810,- Eur od ÚPSVaR ako príspevok výlučne viazaný na vyhlásenie mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu, avšak v konaní nepreukázal, že by následnú situáciu nejakým spôsobom riešil. Otec sa nemôže sa spoliehať len na príjem od svojho brata z brigádnickej činnosti 400,- a 500,- Eur, ale vzhľadom na to, že má dve vyživovacie povinnosti voči maloletým deťom, bude si musieť aktívne hľadať ďalšiu prácu a zodpovedne pristupovať ku svojim vyživovacím povinnostiam voči svojim maloletým deťom. Otec si musí hľadať adekvátne zamestnanie a mať stabilný príjem, ako aj primerané majetkové pomery, ktoré zabezpečia štandardný život, s možnosťou riadne si plniť vyživovacie povinnosti. Výživné navrhované otcom v sume 100,- Eur mesačne na maloletú Z. nie je primerané veku ako aj potrebám maloletej a taktiež nezodpovedá schopnostiam a možnostiam otca maloletého dieťaťa. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na to, že okrem povinnosti výživného, matka maloletej poskytuje osobnú starostlivosť, o dieťa sa stará (varí jej, perie, žehlí, zabezpečuje všetky osobné potreby). Medzi náklady maloletej patria teda aj tie, ktoré sa priamo netýkajú výživy, ale maloletá ich potrebuje. Sú to náklady spojené s bývaním, a to úhrada za teplo, vodu, smeti, dane a pod. Tieto náklady je teda tiež potrebné zahrnúť do odôvodnených potrieb maloletej a prihliadnuť pri určení výšky výživného zo strany otca na maloletú. Taktiež poukazovanie otca na to, že jeho brigádnickej príjem v sume 400,- až 500,- Eur mesačne pokrýva len dlhy a pôžičky je nedôvodné. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine, podľa ktorého výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, preto súd neberie do úvahy jeho výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

24. Odvolací súd sa preto s prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti v plnom rozsahu stotožnil s rozhodnutím okresného súdu v napadnutých výrokoch ohľadom výšky výživného, zročného výživného, úpravy styku, ako aj závislého výroku o trovách konania, a preto rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

25. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 369 ods. 1 CSP a § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.
26. O veci senát krajského súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie vád neodstráni vady, následkom neodstránenia vád dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).